

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Практика виробнича
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
Розробник(и)	Купенко Олена Володимирівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр	4 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 150 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 150 год. становить самостійна робота.
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Соціальна робота"
Передумови	Соціологія зі змістовим модулем: Соціологія девіантної поведінки - КР, Соціальна психологія та основи кризових ситуацій зі змістовим модулем: Основи консультування - КР, Методи організації досліджень зі змістовим модулем: Соціальна і демографічна статистика і моніторинг - КР
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Самостійне (та за наставництва) практикування в окремих функціях професіонала в соціальній роботі, а саме: набуття студентами практичних умінь та навичок щодо технологій, методів, прийомів професійної діяльності, робота з практичними кейсами, формування розуміння професійних ролей соціальної роботи в організаціях різних форм власності та поглиблення розуміння правових засад соціальної роботи, подальше напрацювання професійних контактів.

4. Зміст освітнього компонента

1) правові основи діяльності бази практики, документи центральних органів влади, місцевих

органів влади, внутрішні документи бази практики, в т.ч. і розроблювані проекти документів; 2) аналіз кейсів професійної діяльності бази практики за алгоритмом роботи з випадком, з усвідомлення відповідних меж компетентності професіонала соціальної роботи та етичних засад фахової діяльності; 3) ознайомлення з ресурсною базою та джерелами фінансування бази практики; 4) включення практиканта в якості волонтера в діяльність бази практики; 5) реалізація власного заходу або проекту відповідно до завдань практики; 6) інша волонтерська активність.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Навички аналізу кейсів професійної діяльності бази практики за алгоритмом роботи з випадком в особистісному контексті, контексті малих і великих груп її входження, з усвідомлення відповідних меж компетентності професіонала соціальної роботи та етичних засад фахової діяльності.
РН2	Навички відповідального виконавця та ініціативного професіонала.
РН3	Розуміння ресурсних джерел бази практики та громади, розуміння джерел додаткових ресурсів з точки зору нормативно-правової основи діяльності бази практики та громади.

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 231 Соціальна робота:

ПР8	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
ПР10	Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
ПР11	Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
ПР12	Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
ПР19	Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.
ПР25	Використосувати алгоритм роботи з випадком у ході соціальної роботи із людиною, сім'єю, групою, громадою та при роботі в міждисциплінарній команді. ФК21 Здатність організовувати та проводити заходи профілактики складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізації їх негативних наслідків для осіб/сімей мешканців адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади.
ПР26	Використовувати психолого-педагогічні методи та прийоми у процесі профілактики складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для сімей, які в них перебувають.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує освітній компонент:

СН1	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
СН2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СН3	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН4	ЗК5 Здатність планувати та управляти часом.
СН5	ЗК14 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
СН6	ЗК15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

8. Види навчальної діяльності

НД1	Аналіз правових основ діяльності бази практики
НД2	Аналіз та обговорення кейсів професійної діяльності бази практики
НД3	Ознайомлення з ресурсною базою та джерелами фінансування бази практики
НД4	Включення практиканта в якості волонтера в діяльність бази практики
НД5	Реалізація власного заходу або проекту відповідно до завдань практики
НД6	Інша волонтерська активність

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Кейс-орієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (ТВЛ)
МН3	Практикоорієнтоване навчання
МН4	Проектне навчання

Виробнича практика передбачає настанови з боку керівника практики від навчального закладу і наставництво з боку керівника практики від бази практики.

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$

3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Проміжний звіт щодо виконання завдань II виробничої практики	по видам навчальної діяльності	протягом всього періоду практики	настанови, наснаження, коментарі та поради керівника практики від університету

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Аналіз правових основ діяльності бази практики	Письмовий аналіз має включати аналіз правових основ діяльності бази практики, документів центральних органів влади, місцевих органів влади, внутрішніх документів бази практики, в т.ч. і розроблюваних проектів документів	За графіком навчального процесу	Оцінка в балах, усний коментар керівника практики
МСО2 Аналіз кейсів професійної діяльності бази практики	Аналіз кейсів професійної діяльності бази практики за алгоритмом роботи з випадком в контексті окремої особистості, малих і великих груп її входження, з усвідомленням відповідних меж компетентності професіонала соціальної роботи та етичних засад фахової діяльності	За графіком навчального процесу	Оцінка в балах, усний коментар керівника практики
МСО3 Аналіз ресурсної бази та джерел фінансування бази практики	Аналіз ресурсної бази та джерел фінансування бази практики, включаючи аналіз джерел додаткових ресурсів з точки зору нормативно-правових документів бази практики та громади.	За графіком навчального процесу	Оцінка в балах, усний коментар керівника практики
МСО4 Презентація досвіду включення практиканта в якості волонтера в діяльність бази практики	Презентація досвіду включення практиканта в якості волонтера в діяльність бази практики, включаючи характеристику того, наскільки практиканту вдалося стати учасником команди заходів бази практики	За графіком навчального процесу	Оцінка в балах, усний коментар керівника практики

МСО5 Презентація реалізація власного заходу або проекту	Презентація реалізація власного заходу або проекту відповідно до завдань практики з обґрунтуванням актуальності та врахуванням місцевих умов (потреби, ресурси, безпека)	За графіком навчального процесу	Оцінка в балах, усний коментар керівника бази практики
МСО6 Презентація іншої волонтерської активності	Презентація іншої волонтерської активності на підставі розуміння соціально-психологічних процесів у малих групах (цільова група за вибором студента) та великих групах (територіальна громада, в якій відбувається її виробнича практика).	За графіком навчального процесу	Оцінка в балах, усний коментар керівника бази практики

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перекладання з метою підвищення оцінки
7 семестр	100 балів		
МСО1. Аналіз правових основ діяльності бази практики	10		
Включення у звіт та презентацію даних про правові основи діяльності бази практики, документи центральних органів влади, місцевих органів влади, внутрішні документи бази практики, в т.ч. і розроблювані проекти документів	10	5	Так
МСО2. Аналіз кейсів професійної діяльності бази практики	15		
Включаючи аналіз кейсів професійної діяльності бази практики за алгоритмом роботи з випадком в контексті окремої особистості, малих і великих груп її входження, з усвідомлення відповідних меж компетентності професіонала соціальної роботи та етичних засад фахової діяльності	15	10	Так
МСО3. Аналіз ресурсної бази та джерел фінансування бази практики	15		
Включаючи аналіз ресурсної бази та джерел фінансування бази практики, включаючи аналіз джерел додаткових ресурсів з точки зору нормативно-правових документів бази практики та громади.	15	10	Так
МСО4. Презентація досвіду включення практиканта в якості волонтера в діяльність бази практики	20		

Включаючи презентацію досвіду практиканта в якості волонтера в діяльність бази практики, включаючи характеристику того, наскільки практиканту вдалося стати учасником команди заходів бази практики	20	10	Так
МСО5. Презентація реалізація власного заходу або проекту	25		
Включаючи презентацію реалізація власного заходу або проекту відповідно до завдань практики з обґрунтуванням актуальності, врахуванням місцевих умов (потреби, ресурси, безпека)	25	15	Так
МСО6. Презентація іншої волонтерської активності	15		
Включаючи презентацію іншої волонтерської активності на підставі розуміння соціально-психологічних процесів у малих групах (цільова група за вибором студента) та великих групах (територіальна громада, в якій відбувається II виробнича практика).	15	10	Так

Захист практики передбачає письмовий звіт, а також презентацію по всім видам навчальної діяльності.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Офісне програмне забезпечення.
ЗН2	Тематичні бази даних.
ЗН3	Інформаційно-комунікаційні засоби.

Засоби навчання є також методичні інструкції за видами діяльності бази практики.

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Методичні вказівки по організації практики студентів спеціальності «Соціальна робота». Укладачі: Світайло Н.Д., Купенко О.В. 2018.
Допоміжна література	
2	Дослідження у соціальній роботі: Антологія / [упор. Т. Семигіна]. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 203 с. https://www.researchgate.net/publication/350373357_DOSLIDZENNA_U_SOCIALNIJ_ROBOTI_Antologia .
3	Social work with carers. 2023. https://www.researchinpractice.org.uk/adults/content-pages/open-access-resources/social-work-practice-with-carers/

4	Методичні вказівки щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «бакалавр» / укладачі: О. В. Купенко, Ю. М. Савельєва, К. С. Сахно. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 33 с. https://ppst.sumdu.edu.ua/images/Metodychni_vkazivki/5694.pdf
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
5	Міністерство соціальної політики України. https://www.msp.gov.ua/
6	Департамент з питань соціальної політики, ветеранів та реінтеграції. Сумська ОДА. https://www.soc-zahyst.sm.gov.ua/index.php/uk/home
7	ООН в Україні. https://ukraine.un.org/uk

12. Бази практики

Базами практика можуть бути державні, комунальні, громадські та підприємницькі організації та установи, які спеціалізуються на соціальних дослідженнях та/або наданні соціальних послуг, що забезпечать отримання фахових компетентностей та практичних навичок щодо соціальної роботи на основі досліджень, участі у втручаннях, аналізу кейсів в надзвичайних ситуаціях і в складних життєвих обставинах.

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Штучний інтелект може бути використано для підготовки ілюстрацій за завданнями практики або в рамках експериментальної роботи, про що студент має повідомити у вступі до звіту практики. Використання штучного інтелекту при підготовці тексту звіту вважається порушенням академічної доброчесності.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів із джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом освітнього компоненту, вони обов'язково мають містити коректні посилання, оформлені відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи).

13.5 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики та методичні рекомендації щодо оформлення звіту.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.